Ն՝ 9489 1916 ՀՈԿՏ. 19—1 ՇԱԲԱԹ. ՉԱՐՇԵՆՊԻՀ 19 ԹՐՇՐ. ԷՎՎԷԼ 1332 32ՐԴԻ ԱԵՆԷ

جريدهٔ شرقيه

(تاريخ تاسيسى ١٢٩٣)

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

ԵԷՎՄԻՍԻՅԱՍԻ ԿԱԶԷԹԱ

Թարիխը թէէսիսի 1877

صاحب امتياز آغوب جيوملك

مؤسسى ديكران جيوملك

بك اوغلنده كوچك پارمق قپوده ابيل

سوقاغنده ١٣ نومرولى دائرهٔ مخصوصه‌سنده

ԱԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻԱԶ ՎԷ ՄԻՍԻՏԻՊԻ
ՏԱՎԱՍ ՎԷՔԻԼԻ
ՅԱԿՈԲ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Միւհասիսի : ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Պէյօղլբնցա Ֆիւշիւմ Բաբմաղ Գարուտա
Իպլի սոգաղբնցա Նո. 13

20 ԲԱՐԱ

ՀԱՐՊԸ ՈՒՄՈՒՄԻ

Հոկտ. 18 թարիխի գաբահկեանը ուսմուսինին բեպլիոր ռեամիսի տիր:

1.— *Տէճլէ ճէպհէսինաէ.— Մուսսիր թօքճը աթէչմիզ տիւշմէնին պիր թէրասսուա գուլէսինի վէ սիքէրլէրինի թախրիպ իթմիշ տիր: Տիւշմէնին մուգապէլէսի թէէսիրսիզ գալմը:*

2.— *Իրան ճէպհէսինաէ.— Համասանը չըմալը դարպիսինաէ Պիճաք հէվալիսինաէ տիւշմէն զրթասթըյա վուգու պուլան գանլը պիր մուհարէպէաէ զրթասթըմըզ մուգաֆֆէր օլմուշլար վէ տիւշմէնի մագհուրէն թարա իթմիշլէր տիր: Տիւշմէնին պէրապէր ալուպ կէօթիւրտիկի վէ մէյսանը մուհարէպէաէ պրագաղը պիր չօգ զայեսթընուսն պաշգա սաղլամ օլարագ պիր պէօյիւք գոմանսանը իլէ 120յի միւթէճավուզ էսիր՝ ալարգ: Մագթուլին միյանընտա զապրթան տա վար տըր: Պու եէնի մուվաֆֆագիյէթլէ տէ Բուսլարան քիւլլիյէթլի էալիհա վէ սահիր մալզէմէի հարպիյէ–իղթինամ իթիք. Սագըզն չըմալինաէ իլէրի զրթասթըմըզա թէարրուզ իթմէք իսթէյէն տիւշմէն սիւվարի զրթասթը զայեսթյա թարա իսիլմիշ տիր:

3.— *Գաֆգաս ճէպհէսինաէ քէչֆ զօլլարը միւսատէմէսի օլաը:*

4.— *Սայիր ճէպհէլերաէ մուհիմ վագաա օլմասը:* Մ.

ԿԱԼԻՑԻՍՏԱ ՎԷ ՏՕՊՐՈՒՃԱՏԱՔԻ ՂԱԶԻԼԷՐԻՄԻԶԷ

ՄԱԹՊՈՒԱԹԸ ՕՍՄԱՆԻՑԷ

ԹԻԹԻՆ ՀԷՏԻՑԷ ՀԷՑԷԹԻ

*Կալիցիա վէ Տօպրուճա սահէի հարպլարընտա ասաքիրը Շահանէնին նէ բարլագ մուվաֆֆաղբյաթ իհրազ իթտիկի, օրատաքի պահասարլարըմըզը մէվճուտիյէթը Օսմանիյէյի նէ պէօյիւք պիր չէճաաթլա վըկայէյէ սայի օլաըզը պու կիւն պիրիմ վէ. միւթէֆիգլէրիմիզին մալիւմ օլաըզը կիպի, հաթթա խասիմլէրիմիզին պիլէ նազարը հայրէթինի ճէլպ էյլէմիշ տիր: Վաթանտան հիւզլէրճէ քիլօմէթրօ ուզագ մէնաթզը հարպիյէաէ պէօյլէ չանլը պիր սուրէթաէ սաթվէթը Օսմանիյէյի իրայէ իսէն գարտաչլարըմըզա օգույանլարըմըզ վէ մաթպուաթըմըզը վաթանը մուազզէզի տէրիսաթը իթտիրէճէք պիր հէտիյէ կէօնտէրմէլէրի վաճիպէի զիմմէթ իսի: Իշթէ պու կիւզել մագսէալէ սիւն պիւթիւն Մաթպուաթը Օսմանիյէ՝ Մաթպուաթը Ուսմանիյէ միւտիրի Հիքմէթ պէյ էֆէնտինին ռիյասէթլէրի թահթընտա իճթիմա իտուպ տէրհալ պիր հէյէթ թէչքիլ իթտիլէր: Հէյէթ պէրվէճճը սթի զոմիսիոնլարա այրըլըր:

Թէօվֆիգաբ զոմիսիօնը.— Ճէլալ Նուրի պէյ «Իգտամ», Միւլէյման Նազիֆ պէյ, Տօգթ Շերաէր «Օսմ. Լօյա» Գազէտնատիս էֆ. «Բրօօտսօն», Ֆէչեան էֆ. «Բիւզանդիոն»: Ֆրէսգօ էֆ. «Էլ Թիլէմբօ»:

Հէտիյէլեր նեմը զոմիսիօնը.— Հիւսէյին Թօսուն պէյ «Միլլի ածանս», Եոնուս Նաբի պէյ «Թ. Էֆքեար», Ահմէտ Իհսան պէյ «Սէրվէթը Ֆինուն», Ահմէտ Էմին պէյ «Թանին», Սալակա էֆ. «Մոնիթէօր Օրիանթալ», Ապուլլահ Զիհնի պէյ «Լը Սուար» Լիւսիյէն Շօթօ էֆ. «Ֆրանսըզճա Հիլալ», Կապայ էֆ. «Էլ-Թէլէկրաֆօ», Ճիվէլէկեան Յակոբ էֆ. «Ճէրիտէի Շարգիյէ»:

Իտարէ զոմիսիօնը.— Ահմէտ Իհսան պէյ «Սէրվէթը Ֆինուն», Տէր-Ներսէսեան էֆ. «Վերջին Լուր», Սարգիս էֆ. «Ժամանակ», Մարկրիթ էֆ. «Խրոնօս», Սոլոմոն էֆ. «Թանին»:

Մաթպուաթ միւտիրի Հիքմէթ պէյ էֆ. ռիյասէթէ, մէմուրինը խարիճիյէտէն Ռէշատ Տանիալ պէյ վէ Շիւքրի պէյ «Թէրճիմանը Հագիգաթ» քիթապէթէ ինթիխապ օլընմըշլար սըր:

Մաթպուաթըն իսթիհրաֆը.— *Տէրհալ աշըլան պիր տէֆթէրէ Մաթպուաթը Օսմանիյէ թէպէրրիւքէն պէրվէճճը աչի բաքէթ թիւթիւնին իրսալինի տէրէօհատ իսիմիշ տիր:*

Միլլի Ածանս վէ Իգտամ, Թանին, Թէսվիրը Էֆքեար, Օսմանիշէր Լօյա կազէթալարը, պէհէրի ալթընշար պին, Սապահ, Սէրվէթը Ֆինուն, Թէրճիմանը Հագիգաթ, պէհէրի իւչէր պին. Բրօօտսօ, Խրոնօս, իքիշէր պին. Բաթրիս, Անանիսլի, Աբօլա, պինէր. Բիւզանդիոն վէ Ժամանակ տէօրատէր պին. Վերջին Լուր իքի պին. Ճէրիտէի Շարգիյէ պին. Էլ-Թէլէկրաֆօ վէ Էլ-Թիլէմբօ իքիշէր պին. Ֆրանսըզճա Հիլալ իւչ պին. Լը Սուար իքի պին. Մոնիթէօր Օրիանթալ պին:

Հէտիյէլեր.— *Բէյ տէր բէյ կէօնտէրիլէճէք օլան հէտիյէլեր զարիֆ պիրէր կութը տախիլինաէ մէմլէքէթիմիզին էն կիւզել թիւթիւնլէրիյլէ սիկարա քեաղըտընտան վէ ասաքիրիմիզի թէշճի վէ թազմիր սատատընտա եազըլմըշ կիւզել ճիւմլէլեր վէ չիրիրէրտէն իսպարէթ պուլընճաճագ սըր:*

Հէյէթին մէրքէզի — *Հէյէթ Տօնանմաք Օսմանի իսնէ ճէմիյէթի տայիրէսինաէ իճթիմա իսէճէք տիր:*

Գոմիսիօն վէրիլէն իյանէ վէ մէպալիզի զապուլ վէ իյանէ վէրէնլէրին էսամիսինի կազէթալարատա նէշր իսէճէք: Իւմիտ իսէրիզ քի էհալիմիզ՝ կազէթալարընը՝ պու թէչէպպիւսինի թազմիր իսէրէք չէճաաթլա հարպ իսէն Օսմ. Ղազիլէրի իչին իյանէլէրինի պալիզէն մա պէլաղ իթա իսէճէք տիր: Կազէթամըզ տախի վէրիլէճէք իյանէլէրի զապուլ վէ տէրճ իսէր:

ԵՈՒՆԱՆ ԱՀՎԱԼԻ

Ամերիգա Ֆիլօսը Բիրէտ.— *Շուսրատա Անատօլու սէվահիլինաէ կէզինմէքաէ օլան մուհիմ պիր Ամերիգա Ֆիլօսընընը Բիրէ լիմանընա վիլուսինէ պէքլէնտիկի խապէրին թէէյիւս իթմէք իւզրէ կէօրիւնտիկի Ֆիումէն պիլիրիլիյօր: Զանն օլընտըզընա կէօրէ, գրալ Գոնսթանթին՝ Իթիլաֆը Թազեիպիյէ մուվազզաթէն հիւքիւմէթի թէրքէ մէճպուր օլուրսա, Ամերիգա սէֆայինինտէ պիր մէլճա պուլաճագ սըր:* Օ. Լ.

Վենիզելօսա գարշը Լֆֆեարը ուսմուսիյ.— *Աթինատան «Տէյլի Մէյլ»է պիլիրիլտիկինէ կէօրէ, Թէսալիա ասքէրինին Բէյլօքսնէզէ նազլինի թալէպ իչին միւթէֆիգլէրին թասավուրլարընտան էֆքեարը ուսմուսիյէնին ճօշնաճագը պու կիւն չիւպհէսիզ սիր: Հիւքիւմէթ թարաֆտարը կազէթալարըն պէյանընա կէօրէ, պու թէտպիր հիչ ճայիզ տէյիլ սիր, զիրա*

— *Սիզ տիվանէսինիզ, աէտի:*

— *Այր, պէն տիվանէ տէյիլէմ, զըզըմը, չօճուղըմը իսթէրիմ, իշիսիօրմըսընըզ.*

— *Զէք պաղալըմ, պէքլէյօրըմ, գալտը քի, էկէր գըզընը պէն չալըմ իսէ, օնը նէրէ՞սէն գուլաճաղընընզ:*

Ժան էլինի ազաղը էնտիրտի:

— *Կէօրիւյօրսընըզ՞ քի, պունալսընըզ, աէտի Շազէյ իւմ սթէկիրանէ:*

Ժան պիր իսքէմլէ իւզերինէ տիւշիւվէրտի, թազաթը քէսիլմիշ վէ սիլահ՝ բարմագլարը արասընտան տիւշմիշ իսի:

— *Ա՛հ, Եա Բազգիմ, պու ալչաղա գարշը նէ՝ եաբագիլիրիմ:*

— *Պէօյիւք լուղէթլէր, աէտի Մարքի օնա եազլաչարագ: Եանընտա օթուրսը վէ այնը սաքին վէ սօուգ թավրա.*

Թէսալիանա Վենիզելօս թարաֆընատան թանրիք օլընան քէօյլիւլէրին հարաքէրինէ գարշը Հիւքիւմէթի գուվվէթսիզ պրագաճագ սըր: Վենիզելօս իսէ էմրաքընը՝ սահիպլէրինին էլինատէն աւլըպ արազիյի քէօյլիւլէրէ թէվզի իթմէկի իլթիգամ իսիյօր: Օ. Լ.

Իթիլաֆը սօն նօթասը.— *Աթինատան պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ, Իթիլաֆ սօն նօթասընը չու սուրէթլէ վէրմիշ տիր: Ֆրանսըզ աթաչէ միլիթէրի մէզքիւր նօթայը գրալա վերմէքլէ այնը ղէմանտա՝ Իթիլաֆընը հէր թալէպլէրաէ գուլընմագ էսպապընը տա թէպլիղ իթմիշ տիր. գրալ Գոնսթանթին՝ նօթա միւհթէվիյաթընա վագըֆ օլընճա, ժէն. Սարայընը սէլամէթի հագգընտա էն էյի թէէմինաթը վէրմիշ իսէ տէ, Թէսալիա ասքէրինին Բէյլօքսնէզէ նազլի իչիւն Իթիլաֆընը ըսրար իթմէսինտէքի սէպպէրինի անլայամատըղընը տա իլավէ իթմիշ տիր: Պու սօն թալէպին իյդահաթընը ալըզը թագտիրաէ տիր քի պու պագաէ լազըմ օլան պիւթիւն թէսպիրլէրի էլէ ալաճագ սըր: Ֆրանսըզ աթաչէ միլիթէրի, գրալընը պու իհթիյաթի հալինի քէնտի մաֆէվզէրինէ պիլտիրէճէկինի սէօյլէմիշ տիր:* Օ. Լ.

Թէսալիանընը թոխլիյէսի.— *Եունան՝ Թէսալիատաքի Եունան օրատուսընընը թէմամէն թէրխիսինի էմր իթմիշ տիր: Թէսալիատա հալընընզ իրքի ալայ գալմըշ սըր:* (Գ.)

**** Եունան հարպիյէ նէզարէթի՝ Վենիզելօսընը ըսհանընա իշթիրաք իսէն պիւթիւն զապրթանընը օրատուգաարօսընա չըվարըլահաղընա տայիր պի էմրնամէ նէշր իթմիշ տիր:* Գ.

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Ֆրանսաներն բահրիֆեաքը.— *Սոֆիատան պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ, կէննատիյէֆ տավասընընը բուլէթի էսնասընտա Մ. Դրիւբքինին թահրիքաթընընն աչըզատան աչըզա պէճերիքսիզլիկինէ տայիր մալիւմաթ վերիլմիշ տիր: Պու ատամ Պուլկար հիւքիւմէթինէ գարշը հազիգի չանթաժատա պուլունըզ, միւպալէթի իչիւն բարա վերմէք իսթէմէտիկինտէ իսիլէն թէհտիտլեր գարշըսընտա պիզէ նիքուլ իթմէմիշ տիր: Պուլկար վայանքէրվերլիկինի ալթուն իլէ ավարըմ աէյերէք Ֆրանսա՞հիւքիւմէթինին քիւսթախանէ մանավրասը էհալիյի էօյլէ պիր զալէյանա կէթիրմիշ տիր քի, իշթէ օ տագիզատան իթիպարէն Իթիլաֆ հագգընտա օլան պիւթիւն թէվէճճիւլէր պէր թարաֆ օլմուշ սըր:* Օ. Լ.

Բուսիայա գարշը գաբանմըշ լիմանլար.— *Տօպրուճա մուզաֆֆէրիյէթինէ տայիր «Նարօտնի Բրավա» տիյօր քի, Տօպրուճա մուզաֆֆէրի-*

— *Հիտաէթինիզ չիմաի արթըզ կէչմի, պէնի տիյնէյինիզ:*

Ժան պաշընը գալարարտ վէ աէրթ նիկնահընը օնա տօղրու տիքտի:

— *Սիւքիւթ իսուպ թէհտիտլերինիզէ իսթիխֆաֆ իսէպիրիր իսիմ. հաթթա պու թէհտիտլերինիզ պանա տօղունմասը պիլէ, սիզին իթնամաթընըզա քիմ ինանաճագ: Պէն սիզի սէվմիմ, պունը աչըզ աչըզա սէօյլէյէզիլիրիմ: Սիզի էլիմէ տիւշիւրէն ճինայէթէ կէլինճէ, պունա չահիա վա՞ր մը: Իսգաթլարընընզ նէ՞րէտէ: Ֆէրնան Տէզո՞մպ մը: Բազիպիմ օլաբրընտան օնա տատավէթիմ վար իսի: Սիզէ հէր եազլաչանը գրսգանտըզըմատն օնըն էօլմէսինէ սէվինտիմ, հանկը հաքիմ օնա վուրուլան տարպէտէ պէնիմ մէսխալիմ օլատուզընը կէօրէճէք տիր:*

[154] (Տեվամի)

ԱՇԳ ՈՒ ՍԷՎՏԱ ԳՈՒՐՊԱՆԸ ԳԸՋ

Բ. ԳԼՍՍ.— ԱՇԳԸՆ ՍՕՆ ՖԱՃԻԱՍԸ

31.— ՐԷԶԻԼԱՆԷ ՊԻՐ ՄՈՒԴԱՎԷԼԷ

— Էվվէթ, աէյու հայգըրը, սիզ՝ ճէզատիաէ օլմայաճաղընըզը զանն իտիյօրսընըզ, զիրա թէտպիրլէր էլէ ալընընզ, զիրա զէնկինինիզ, զիրա սիզ պիզզաթ իչ կէօրէճէք, եէրաէ հայտուտլարը սաթընը ալընընզ, լաքին սիզին էօնիւնիզաէ բիւճաթ իթմէյէճէկիմ: Շիմտի զայդ իսէճէք նէյիմ գալը, սիզ պանա՝ զըզ, գատըն վէ վալիտէ սըֆաթըյլա հէր ֆէնալըզը եարընընզ: Սիզի մահքէմէլէրէ չէքէճէյիմ վէ ալչագլըգլարընընզը մէյսանա չըզարաճաղըմ, Շազէյ նամընը բէզիլ վէ բուսվայ իսէճէկիմ: Պու հարաքէթը ատալէթքեարանէ իչիւն նէյիմ վար նէյիմ հօգ վէ սիզին զաթլ իթմէկինիզ ատամընը. պանա պրագաղը հէր չէյի սարֆ իսէճէկիմ, վէ էկէր հագգընը իսթիհգաղ իսէմէզսէմ, սիզի էլիմէ էօլտիւրէճէկիմ:

— Հայաէ պագալըմ:

— Եաբամա՞զմըյըմ տէյու զանն իտիյօրսընընզ:

— Թէճրիւպէ իտինիզ:

Ժան սաղ էլինի ֆիսթանընընն ճէպի իչինաէ թութմիշ իսի: Տէրհալ պիր բէվօլվէր չըգարաը վէ Մարքինին կէօյսիւնէ տօղրու թէվճիհ իթտի վէ «գըզըմը» աէյու հայգըրը:

Շազէյ զօլլարընը կէօյսիւ. իւզերինէ խաչվարի գօյաու:

— Գըզըմը, աէյու թէքրար իթտի Ժան պիր ատըմ տահա իլերլեյէրէք:

Մարքի օմուզլարընը սիլքմէքլէ իքթիֆա իթտի վէ թաթլըլըգա.

— Սիզ տիվանէսինիզ, աէտի:

— Այր, պէն տիվանէ տէյիլմ, զըզըմը, չօճուղըմը իսթէրիմ, իշիսիօրմըսընընզ.

— Զէք պաղալըմ, պէքլէյօրըմ, գալտը քի, էկէր գըզընը պէն չալըմ իսէ, օնը նէրէ՞սէն գուլաճաղընընզ:

Ժան էլինի ազաղը էնտիրտի:

— Կէօրիւյօրսընընզ՞ քի, պունալսընընզ, աէտի Շազէյ իւմ սթէկիրանէ:

Ժան պիր իսքէմլէ իւզերինէ տիւշիւվէրտի, թազաթը քէսիլմիշ վէ սիլահ՝ բարմագլարը արասընտան տիւշմիշ իսի:

— Ա՛հ, Եա Բազգիմ, պու ալչաղա գարշը նէ՝ եաբագիլիրիմ:

— Պէօյիւք լուղէթլէր, աէտի Մարքի օնա եազլաչարագ: Եանընտա օթուրսը վէ այնը սաքին վէ սօուգ թավրա.

յ.թի եալընըզ Պուլկար սիլահընընն իչի օ մայրպ, իսթիգլալ վէ իթթիհատը մլլի Պուլկար ֆիքրինին ատ իչի օլմուշ տըր։ Բէօսթէնճէ վէ Զէրնավօտանընն զապթը՝ պոյընտըրըպ ալթընտա գալան Պուլկարիա իչինտէն Սաալար տէնիզինէ տողրու եօլը՝ Ռուսիայա գարշը գարամըշ վէ իլէրուտէ Ռուս-Ռումէն ասքէրինէ գարշը օլան պու մուհարէպէլէրտէ տիւշէն գահրամանլարընն խաթրըէսի՝ Ռուսիանընն նդֆուզընա Պուլկարիատա լիմանլարը աչմագ իսթէյէն էլի տուրտուրաճագ տըր։ Օ լիմանլարը քի՝ Պուլկարիա՝ օ գատար գան պահասընա Բէօսթէնճէյտէ գ սբամաղա մուվաֆֆագ օլտու։ Օ.Լ.

Հարպ բուլլարը։ — Պուլկար մալիյէ նէզարէթի՝ հարպը հազըրընն խաթրըէսի օլմագ իւզրէ Վիէննայա բուլլար սըրարը իթմիշ տիր։ Օ. Լ.

ՐՈՒՄԱՆԻԱ

Ռումանիա գարարկեահը ումումիյէսինին Պուզանտան՝Պէթօչանինին ճէնուպընա նագլ իտիլտիկինի «Լօգալանաայկը» եաղըյօր։— Պէլօնիցաատաքի էսիրլէր գարարկեահը տա Պուզանտան եաչ չէհրինին ճէնուպընա նագլ իտիլմիշ տիր։ Պաղը Պուքրէշ կաղէթալարը՝ բայիթախթը՝ պաշգա պիր հէրէ նագլ իթմէք իւզրէ հազըրլըգլար կէօրիլտիկինի հազըյօրլար։ Պու ուպէպէլ ըէամի կաղէթալարընն հաճմը քիւշիւլմիշ տիր։ Գ.

ԱԼԷՄԱՆԻԱ իմբէրաթօրը Բօցտամատան կէլէրէք սապահլայընն պաշ վէքիլին նէզտինէ կիթմիշ տիր։ Գ.

ԱՎՍԹՐԻԱ ԴԱՊԻՆԷՍԻ մէմուլլին զայրը պիր թէհավվիւլ վուզուպ ուլմազ իսկ չու եօլտա թէշքիլ օլընտաճագ տըր։ Բէյսը վիւքէլա Մ. Քէօրպէր, միւշթէրէք մալիյէ նազըր վէքիլի պարոն Պիւրիան, (Խթիմալ մէզքիւր նէզարէթէ էսայէթէն բրէնս Հոհէնլոհէ թային իսիլճէք տիր)։ Պարոն Շվարաէն՝ զըրաաթ, Մարթինի չըմճնաբֆէր, ֆոն Շայթ՝ տաիրլիյէ, ժէն. Կօրքի՝ միւտաֆէաի միլլիյէ, ֆոն Հիմ ըէք՝ մէարիֆ, մէշհուր ալիմ Գալան՝ տալիյէ, Մարսէք՝ մալիյէ, Շրիրալ՝ թիճարէթ, ֆոն Հէրօզա՝ նաֆիա նազըրը։ Հարպիյէ նէզարէթինէ քիմին թային օլընտաղը մալիւմատէյլ տիր։ Մ.

ԷՔՄԷՔ ՖԻՅԱԹԸ 2 ԶՐՈՒՇ

Նէճր էմանէքիստեն։— Տէրսաատաթին էքմէք իհթիյաճը պիր միւատէթատէն պէրու հիւքիւմէթճէ թէտարիք վէ ֆրունճըլարա թէվզի օլունան տագիզ իլէ թէէմին խալիմէքտէ վէ պէհէր չուվալը հիւքիւմէթէ պիր գաչ զաթ ֆազլա ֆիյաթ իլէ մալ օլարընընտան, էքմէկին գէյէսի ալթմըշ բարատան սաթարըրլարագ կիւնտէ իւչ պին լիրա գատար պիր մէպլաղ զանունը մախսուսընա թէվֆիզէն հիւքիւմէթէ իանէթէն թազմին օլունմատտա իսկ։ Խայլի վագթտան պէրու իանէթէն վերիլէկէլէն մէպլաղը մէզքիւրէ մուհիմ պիր նէքիւնէ պաղլը օլար վէ Անատօլունընն պիր չօգ եէրլէրինտէ էքմէք ֆիյաթը Սթամպօլա նիսպէթէ տահա նիւքսէք պուլընտարը ճիհէթէ, հիւքիւմէթին պու ուրատտա նիւքսէք ֆիյաթա թէտարիք էյլէմիկի զէխայիրատէն տոյայը թէսվիյէսինէ մէճպուր օլտուղը ֆարզը ֆիյաթին թէզայիւտինէ մահալ գալմամաղըզրէ էքմէկին պէհէր գրյէսինին հարընի բէնչէնպիհ կիւնինտէն իիիպարէն 2 զրուշա ֆիրուխթը թէզարրուր իթմիշ օլարը Իսան օլունը։

Միւս. մուսուլ։ ՅԱԿՈԲ ՎԱՐԹԱՊԵՏԵԱՆ

ԹԷՊԼԻՏՏԻՒԱԹԸ ՀԱՎԱՒԻՅԼ

Պաղը սաղանագլը եազմուր եազաճագ, պատէհու հավա թէարիճէն աչըլաճագ վէ տէրէճէի հէրարէթ թէնագզուս իսէճէք տիր։

Բիւզկեար զուվվէթլի վէ սիւրաթընը տէյիշիրէրէք չըմալան էսէճէք տիր։

17 Թըշր. Եվվելէ պատէզվէվալ ազամի տէրէճէի հէրարէթ. Տէրսաատէթտէ 19, Էսիրնէտէ 17, Իզմիրտէ 14, Անգարատա 18, տէրէճէ տիր։ 18 Թըշր. Եվվելէ զանգլեզվալ ազամի տէրէճէի հէրարէթ Տէրսաատէթտէ 15, Էսիրնէտէ 14, Իզմիրտէ 16, Անգարատա 7, Պաղտատատա 14 տէրէճէ տիր։

Տիւն, կիճէ տիւշէն եազմուրընն մըզատրը Էսիրնէտէ 2, Կէյլիպօլուտա 1, Իզմիրտէ 2 միլիմէթրօ տըր։

ՏՈՒՅՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷՏԷՆ։—

Տույունը Ումումիյէի Օսմանիյէ լատարէսինճէ թէրճէմէ վէ թահրիր մուամէլաթը իշլէն Ալէմանճա վէ Թիւրքճէյէ վէ եախօտ Ալէմանճա վէ Ֆրանսըզճայա պինագլին վագֆիր մէմուր թայինի զամնընտա 26 Թըշր. Եվվել 1332 թարիխինտէ իտարէի մերքէզիյէտէ պիր միւսապէկա աչըլաճագ տըր։

Պու մէմուրա պիտայէթէն իչի պին ղրշ. մաաշ վէրիլէճէք տիր։

Միւսապէզայա իշթիրաք իթմէք իսթէյէնլէր թարաֆընտան 22 Թըշր. Եվվել 1332 թարիխինէ միւսատրֆ ճ. էրթէսի կիւնինտէն էվվել Տույունը Ումումիյէ միւատիրիյէթը ումումիյէսինէ նիզամի տահիրէսինտէ իլտաղը լազըմ կէլէն բուլը հավի պիր իսթիտանամէ թազտիմ իսիլմէլի Ֆ. պու իսթիտամէտ սինինլէրի, թապիյէթլէրի, տարէսլէրի, թէքէլլիւմ վէ թահրիր իթթիֆաքլէրի լիսանլար, հայիզ օլըզլարը չահատէթնամէլէր, վէ ինտէլլիգում հազզլարընտա մալիւմաթ վէրէպիլէճէք քիմսէլէրին իսմլերի թատրիհ օլունմալը տըր։

Իսթիտանամէյէ էվրագ վէ վէսայիգը ամիյէ բապթ օլունմալը տըր։

1— Վէլատէթ իլմուսխապերի վէ հապտունընն նէրինէ զամի օլապիլէճէք վարագի միւսպիթէ։

2 — Մէրճիի ախտինտէն իթա օլունմըշ պիր հիւսնը հալ վարագտըր։

3 — Խըտմէթ իթմիշ օլարղլարը տէվայիր վէ միւէսսէսաթ բուէսսասը թարաֆընտան վէրիլմիշ պիր չահատէթնամէ։

4— Իտարէնին թային իսէճէկի թապիպ թարաֆընտան իթա օլունմըշ պիր զապիլիյէթը պէտէնիյէ թատիզնամէսի։

(Թապիպը մուսահիբէյ, նամզէտլէրի Սթանպօլտա Տույունը Ումումիյէ իտարէի մերքէզիյէսինտէ ճումատա վէ բազարտան պաչգա հէր կիւն պատէզզահէր սաաթ պիրտէն իւչէ զատար մուայէնէ իսէճէք տիր)։

5— Խըտմէթը ասքէրիյէյէ միւթալլիգ վէսայիղը ըէամիյէ։

Պու միւսապէզայա նամզէտ օլանլարընն սինինլէրի 1 մարթ 1332 թարիխինտէ ոն սէքիզէն առն, օթուզ պէշէն էֆզուն օրմանալը տըր։ 4—1

ՍԹ. ՏԷՖԹ. ԷՄԼ. ԷՄՐ. ՄԻԻՏ.ՏԷՆ։— Պիրինճի խըտմէթ թապուլը հայվանաթընտան Սէրայ Պրունընտա վէ Ախըր Գաքուտա վէ ճէնճի մէյտանընտա միւթէհասսիբ վէ միւթէրաքիւմ կիւպրէլէրին ֆիրուխթը իչիւն թային օլընան միւատէթ զարֆընտա թալիգ զահուր իթմէմէսինէ մէպնի մէզքիւր կիւպրէլէր պատէզզէվալ սաաթ ոնպիրատէ ֆիրուխթ օլընմագ իւզրէ չէհրը հային 22ինճի ճումատա էրթէսի կիւնինէ զատար միւզայէտ միւատէթի թէմամտա իսիլմիշ օլարընընտան իչթիրայա թալիպ օլանլար եէվմ վէ մահալը մէզքիւրատէ միւթէչէքքիլ զամիսիօնը մախսուսընա միւրաճաաթը։

ՀԱՐՊԻՅԷ ՆԷԶԱՐԷԹԻՆՏԷՆ։—

10000 սաէտ սէվէ չուլը, ճշար 100 քիլօլրգ 25 սաէտ բասքիւլ, հարիգ թուլումպասը, չինգո սու գովասը, սամավար, խուրտա պաղըր, իք հուլար վէ գօլան, եարաղը, ալաֆրանկա նալ, եուն իբլիկի, եաչ զուրը արզըր վէ մանտա տէրիսի վէ քիւլլիյէթլի մըզատատա եուն զուչագ, մանօլա, պատա, եէրլի պէղի, Արապկիր ասֆուտասը, բամուգ միւպայաա իսիլէճէկինտէն իթայա թալիպ օլանլարընն նիմանէլէրի կէօրմէք իւզրէ հէր կիւն վէ միւնասպասայա իշթիրաք իսէճէքլէրին չէհրը հալին 19ընճը չարշէնպիհ կիւնի զէվալի սաաթ իքիսէ եիւզսէ ան թէկմինաթլարընը միւսթասնըպէն Լէվազիմաթը ումումիյէ տայիրէսի միւպայաաթ զամիսիօնընա միւրաճաաթլարը։ 3—2

§ Պէյզոզ աէպպաղ վէ զունտուրա ֆապ իւպասընտա, չիրիք, սըզըր, տէվէ, պարկիր աէրիլէրի, սարրաճխանէ էլպիսէ անպարընտա մուիթէլիֆ էլճինս էշնա տաիրէի հարպիյէ մանզէն էվրագընտա միւթէրաքիւմ պէշ պին քիլօ մըզատարընտա խուրտա քեաղրալար, ֆէս ֆապրիգասընտա մէվճուտ գըրդ պէշ պալտա վէ Սուլթան Ահմէտ սէֆիէրի այվգ զամիսիօնընտա միւթէրաքիւմ քէօհնէ գունտուրա իլէ չարըզլարընը միւզայէտէսի վէ միւնասասայա զօնըլարագ պէհէր թագըմը 257 պուչուգ զրուշտա թալիպի էօհտէսինտէ պուլընան 1198 թագըմ չակիրտան էլպիսէսինին ինալէի գաթիյէսի չէհրը հալին 19ընճը չարշէնպիհ կիւնի իճրա զըլընտաճալընտան տիզ ու իթայա թալիպ օլանլարընն եէվմը մէզքիւրատէ եիւզսէ ան թէկմինաթլարընը միւսթասնըպէն Լէվազիմաթը ումումիյէ տայիրէսի միւպայաաթ զամիսիօնընա միւրաճաաթլարը։ 3—2

ՊԱՀՐԻՅԷ ՆԷԶԱՐԷԹԻՆՏԷՆ։—

Ֆաղրիգալարտա բիրինճ օճագլարընն ալթընտա թէրաքիւմ իտուպ իչինտէ պիր մըզատար բիրինճ ճուրունֆը պուլընան հիրմի օթուզ թոն գատար բիրինճ բոսատարընն իճրա զըլընան միւզայէտէ նէթիճէսինտէ պէհէր քիլոսը իչիւն թէքլիֆ վէ իթա իսիլէն եէտի բարա ֆիյաթ մուվաֆֆագ կէօրիլէմէմիշ օլարընընտան՝ մէզքիւր ճուրունֆըն սաթըլմասը թըշր. Եվվելէն ոն սէքիզինճի տայր կիւնինէ թաալիգ իսիլմիշ տիր։ Զիքրը օլընան ճուրունֆը ալմագ իսթէյէնլէր ոն լիրա թէէմինաթ ապչէսիյլէ պէրապէր եէվմը մէզքիւրատէ պատէզզահէր իքիսէ Պահրիյէ նէզարէթի Տէօրտիւնճի տայիրէսինտէ միւթէչէքքիլ միւզայէտէ զամիսիօնընա միւրաճաաթ իթմէլի տիրլէր։ 3—3

ՍՕՆ ԹԷԼԷԿՐԱՖ

ԱԼԷՄԱՆ ՏԷՆԻԶ ԱԼԹԸԼԱՐԸ

Պէրլին, 30։— Աժանս Վոլֆ տէյօրքի, Մանչ տէնիզինտէ պիր գաչ կիւն իչինտէ 21800 թոնօլրգ տիւշմէն սէֆինէլէրինի պաթըրարգտան սոնրա, իւչ Ալէման տէնիզ ալթընընը՝ մէնսուզ օլտուզլարը լիմանլարա ավաէթ էյթմիշլէր տիր։ Գ.

— «Պ. Ջայթոնդ Միթակ»ըն նէչը իթթիկի պիր մէքթուպտա տէնիզէյօրքի, Տիժօնա հապրն պիր մահալատ՝ վուզու պուլան պէօյուք պիր հանկընտա 5 Ալէման էսիրլէրի էմրը թախլիս խուսուսընտա պէօյուք պիր ճէսարէթ կէօսթէրմիշլէր վէ միւքահաֆաթ օլարագ եէյէճէք վէ իչէճէք ալմըշլար տըր։ Իյթէ Ֆրանսատա էսիրը հարպլարտա իսիլէն մուամէլէնին թարգընա պու պիր տէլիլ թէչքիլ իտէր։ Գ.

ՈՍՄ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ

Պէրլին, 30։— «Լօգալանաայկը» մուխապիրը ասքէրիյէսինտէն. «Ֆրանսըզլար՝ Շօլնը իսթիլայա չօգ չալըշըյօրլար, Ասպէնգուրը իքի ճիհէթինտէն օլան սիւնքի թէարրուզլար՝ Շօլն իւզէրինտէ չըմալը չարգի ճիհէթինտէն պիր թազիգ իճրասը մաղսէսիյլէ տիր։ Շիտտէթլի պիր թօրճը տթէչի՝ սիրէրլէրիմիզի սարտաճագ իսի։ Լաքին տթէչը մանիամըզ ալթընտա թէարրուզլար՝ ինքըչաֆ իսէմէմիշ տիր։ Տիւն տայմա արթան սըզը պիր թօրճը տթէչի պիր թէարրուզ հազըրլամագտա օլուպ, պունը իմնա իսիճի պիր տթէչ թատգիպ իթմիշ տիր։ Լաքին պիպիմ չիտտէթլիտթէչիմիզ սիւչմանի սիրէրլէրինի թախլիպ վէ հէր նէվ թէարրուզը իմքահանըզ պիր հալէ կէթիրմիշ տիր, մէվզըլարըմըզտա գավի պիր սուրէթտէ տապիթ գալմըշըզ տըր։» Լ.

— Եինէ մէզքիւր կազէթա պէյօրքի, Ֆրանսըզ էսիրլէրի՝ քէնտի Սամ. ճէպտէլէրինի հագիգի պիր ճէհէննէմ սայըյօրլար վէ օղրատըգլարը զայեատթը բէք տէհշէթլի օլտուղընը պէօյլէյօրլար։ 47ինճի ֆըրգանընն ավէը էսիրլէրին՝ սոն թէարրուզլարտա քէնտի թապուրլարընընն գայեատթընը 100տէ 50յէ չըգարըյօրլար։ 10ընճը ֆըրգանընն զապթանը՝ քէնտի ատամլարընընն մանէվիյատթը պիւտիւթիւն գըրըմըզ օլտուղընը պէօյլէյօրլար։ 127ինճի ֆըրգայա մէնսուպ ավէը էսիրլէր պէյօրլար քի, պու թէարրուզլար պիր սալատանէ նամընա լայըգ տըրլար։ Գիլիասսա սահրա թօրճըսը չօգ մութէէսսիր օլմուշ տըր։ 47ինճի ֆըրգանընն պիր ավէըսը՝ աճլըգտան թէսլիմը նէֆս իսթիկինի սեօյլէմիշ տիր, գիրա ասքէր իքի կիւնտէն պէրու հիչ պիր հէյէճէք աալամատըշ տըր։ Ալէման թօրճըսընընն տթէչիյլէ 10տա 7սի մագթուլ տիւշմիւշ տիր, «արգատաշլարըմ, ատտի, մահվ օլմուշ տըր, պիպ 220 քիչի իտիք, 40 քիչի զալըզ»։ Լ.

ՏԷՆԻԶ ԱԼԹԸ ՅԱԱԼԻՅԷԹԻ

Պէրլին, 31։— Նորվէկիա հարպ սիկուրթալարընընն՝ բրիմլէրինի եիւզսէ եիւզ արթըրմալարը, էն զիյատէ թէհտիտէ մաարուզ գալան խաթթարատա սեյրը սէֆայինի սիկուրթա իթմէմէկի վէ հարպ գաչաղը նագլ իթմէմէկլերի կէ հիճիլէրի տավէթ իմ՛մլէրի՝ Ալէման տէնիզ ալթը՝ մուհարէպէսի մուվաֆֆագէյէթինին էն կիւզել տէլիլի տիր։ Նորվէկիա կէմիճիլէրի՝ քէզա Արքթիգ տէնիզինտէ սեյրը սէֆայինի վէ Ռուսիայա գաչաղ էշնա նագլինի գամ իթմիշլէր տիր։ Լ.

Ա.ԼԷՄԱՆԻԱՏԱ

— Հարպիյէ նէզարէթինտէ հարպ ինթիյաճաթը իչիւն եէնի պիր սայիրէ աչըլմըշ տըր։ Չըմէնտըֆէրլէր իտարէսի միւարիի միրիլիվա Կրընէր՝ իհթիմալ պու եէնի չիւպէյէ ըէիս նատպ օլունաճագ տըր։ Լ.

— Բայիչթակընը պաչըրնա զօնիսիօնը օրտու վէ իաչէ մէսէլէլէրիյլէ մէշղուլ օլմուշ տըր։ Միրարայ ֆոն Վրիէսպէրկ սեօզ ալըպ օրտունընն հալէթը բուհիյսի բէք միւքեմմել օլտըղընը սեօյլէմիշ տիր։ Լ.

— Ամէլէ սէնտիկասընը բիյասէթի՝ սիւնքի իճթիմաը ումումիսինտէ սէմիշ տիր քի, Ալէման ֆապրիգալարը պու սէնէնին 9 այը զարֆընտա կէչէն սէնէնին այնը միւատէթ հասըլաթընա նիսպէթէն 41 միլիոն մարկը միւթէճավուզ գըմէթինտէ 2·3 միլիոն քէնթալըգ իչէր հասըլ իթմիշլէր տիր։ Լ.